

Konsolidovaná výroční správa

Obce Budča

za rok 2020

Ing. František Moravec
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo	4
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	7
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	10
5.1. Geografické údaje	10
5.2. Demografické údaje	10
5.3. Ekonomické údaje	11
5.4. Symboly obce	11
5.5. História obce	12
5.6. Pamiatky	12
5.7. Významné osobnosti obce	12
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	13
6.1. Výchova a vzdelávanie	13
6.2. Zdravotníctvo	19
6.3. Sociálne zabezpečenie	19
6.4. Kultúra	19
6.5. Hospodárstvo	20
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	21
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020	21
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020	22
7.3. Rozpočet na roky 2021 - 2023	24
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	24
8.1. Majetok	24
8.2. Zdroje krytia	26
8.3. Pohľadávky	27
8.4. Záväzky	27
9. Hospodársky výsledok za rok 2020 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	28
10. Ostatné dôležité informácie	30
10.1. Prijaté granty a transfery	30
10.2. Poskytnuté dotácie	32

10.3. Významné investičné akcie v roku 2020	32
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	32
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	33
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	33

1. Úvodné slovo

Touto výročnou správou Vám chcem predstaviť obec nielen z pohľadu rozpočtovníctva a účtovníctva, či údaje o nákladoch a výnosoch a ďalšie hospodárske údaje, ale predkladám tiež základné údaje o obci, jej histórii, funkcie v rámci preneseného výkonu štátnej správy a originálnych kompetencií.

Rok 2020 bol poznačený celosvetovou pandémiou, ktorá zasiahla nielen do ekonomiky ale aj do sociálneho života ľudí. Obec zabezpečovala ďalšie neočakávané úlohy, ktoré vyplynuli z tejto situácie a ktorými sa snažila pomôcť občanom v prekonávaní tejto neľahkej doby.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Budča

Sídlo: Lhenická 33, 962 33 Budča

IČO: 00319759

DIČ: 2020474797

Štatutárny orgán obce: Ing. František Moravec

Telefón: 045 5398032, 5391231, 5391005

Mail: obec@budca.sk

Webová stránka: www.budca.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. František Moravec

Zástupca starostu obce: Miroslav Pind'ák

Hlavný kontrolór obce: Ing. Katarína Slamková

Obecné zastupiteľstvo : Matej Fašang, Ján Horný, Jozef Hric, Július Kohút, Tomáš Madluška, Miroslav Pind'ák, Mgr. Art. Martin Riemer, Lukáš Tuček, Ing. Soňa Žiaková

Tomáš Madluška a Ing. Soňa Žiaková sa vzdali poslaneckého mandátu a po doplňujúcich voľbách dňa 3.10.2020 sa poslancami stali Mgr. Eliška Marková a Mgr. Jozef Gardlík

Komisie: Komisia ochrany verejného záujmu: Ing. Soňa Žiaková/

Mgr. Eliška Marková, Matej Fašang, Ján Horný, Jozef Hric, Július Kohút, Tomáš Madluška/ Mgr. Jozef Gardlík,

Oblasný úrad: Miroslav Pindák, Mgr. Art. Martin Riemer, Lukáš Tuček
Sekretariát : Bc. Martina Čonková
Od 17.2.2020 Mgr. Jana Čiliaková
Matrika a správa daní a poplatkov: Mariana Živická
Ekonomický úsek: Anna Lukáčová, Ing. Jana Trokšiarová
Knížnica: Darina Šaková
Oprava a údržba: Michal Vonkomer
Upratovanie, rozvoz stravy: Ľubica Koristeková

Rozpočtové organizácie zriadené obcou:

Názov: **Základná škola Adely Ostrolúckej**

Sídlo: Školská 341/28, 962 33 Budča

IČO: 37888641

DIČ: 2021673830

Štatutárny orgán : Mgr. Silvia Pintérová, riaditeľka školy

Telefón: 045 5391223

Mail: zsbudca@centrum.sk

Webová stránka: www.zsbudca.edupage.org

Dátum zriadenia: 01.07.2002

Zástupkyňa riaditeľky školy: PhDr. Zuzana Podhradská

Výchovná poradkyňa: Mgr. Martina Kapustová

Pedagogickí pracovníci:

Mgr. Lucia Viktorová, Mgr. Nikola Brhlíková, Mgr. Eliška Marková, Mgr. Ivana Kučmíková

Mgr. Helena Prokayová,

Mgr. Peter Jodas, Mgr. Denisa Mojžišová, Mgr. Ľudmila Rosenbergerová, Mgr. Martina Kapustová, Mgr. Katarína Hotová, Mgr. Darina Bartková, PhDr. Zuzana Podhradská, Mgr. Emília Rádiková,

Špeciálne triedy:

Mgr. Zuzana Brlášová, Mgr. Ondrej Janeček, Mgr. Silvia Pintérová

Učítelia náboženskej výchovy:

Mgr. Ján Čáby – evanjelické náboženstvo

Mgr. Anna Psárska – katolícke náboženstvo

Školský klub detí: Andrea Jasová

Asistenti učiteľov:

Mgr. Martina Blažíčková, Gréta Čépeová, Mgr. Ľudmila Hadvigová, Lucia Portášiková, Mgr.

Branislav Ridzoň,

Školský špeciálny pedagóg: Mgr. Kristína Schwarzová

Hospodárka – ekonómka: Eva Jurčiaková

Školníčka – upratovačka: Renáta Páľková

Upratovačky: Anna Priadková, Zita Živická

Školník - údržbár: Ján Božon

Školská jedáleň pri ZŠ Adely Ostrolúckej:

Vedúca školskej jedálne: Miriam Kantoráková

Hlavný kuchár: Michal Chlebničan

Kuchárky: Andrea Lihocká, Silvia Petáková, Irena Havranová

Názov: **Materská škola**

Sídlo: Lhenická 34, 962 33 Budča

IČO: 37959999

DIČ: 2021958257

Štatutárny orgán : PaedDr. Zuzana Gondová, DiS., riaditeľka materskej školy

Telefón: 0911 391 172

Mail: msbudca@centrum.sk

Webová stránka: msbudca.webnode.sk

Dátum zriadenia: 01.04.2005

Učiteľky MŠ: Jana Albertová, Mgr. Lucia Donovalová, Iveta Chvostková, Eva Kanková,

Jana Kudlíková

Hospodárka, vedúca školskej jedálne: Ing. Jana Kelemenová

Upratovačka: Martina Mlynáriková

Jedáleň pri MŠ :

Kuchárka: Alžbeta Frajťová,

Pomocná kuchárka: Lenka Ďuríková

Kurič: Michal Vonkomer

Príspevkové organizácie založené obcou: nie sú zriadené

Neziskové organizácie založené obcou: nie sú zriadené

Obchodné spoločnosti založené obcou: nie sú zriadené

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby obyvateľov. Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku. Samosprávu vykonávajú obyvatelia obce:

A, orgánmi obce (starosta, obecné zastupiteľstvo – 9 poslancov)

B, hlasovaním obyvateľov

C, verejným zhromaždením obyvateľov obce

Obec pri výkone samosprávy najmä:

- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,
- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,

- i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,
- j) obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- m) organizuje hlasovanie obyvateľov obce o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,
- o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,
- r) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- s) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku

V zmysle zákona č.416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce vykonáva obec Budča prenesené pôsobnosti na úseku:

- Pozemných komunikácií
- Sociálnej pomoci
- Územného plánovania a stavebného poriadku pôsobnosť stavebného úradu
- Životného prostredia

Vízie a ciele obce:

Odpoveď na otázku smerovania rozvoja obce v strednodobom horizonte dáva dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Budča na obdobie rokov 2013 – 2023. Bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 13.12.2012 uznesením č.B/11. V rámci stratégie rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik bolo stanovených dvanásť prioritných oblastí, a to:

- 1., Plánovanie, manažment, kontrola (činnosť obce súvisiaca s rozpočtovou a daňovou politikou obce, komplexné vedenie účtovníctva, audítorské služby,

mzdové výdavky, odvody do poisťných fondov, cestovné náhrady, výdavky na elektrickú energiu, plyn, vodu, poštovné, telefón, materiálové výdavky, náklady na reprezentáciu, dopravné, pohonné hmoty, poisťné, sociálne nároky a údržba motorových vozidiel, činnosť obecného úradu, rozvojové programy obce, členstvá obce v organizáciách)

- 2., Služby občanom (evidencia obyvateľstva a iné evidencie, stavebná správa, matričná agenda, kultúrne vyžitie, starostlivosť o zdravotné stredisko, obecný rozhlas, cintorínske a pohrebné služby)
- 3., Bezpečnosť (ochrana pred požiarmi, civilná ochrana)
- 4., Prostredie pre život (verejné priestranstvá, verejná zeleň, verejné osvetlenie)
- 5., Odpadové hospodárstvo (zber a odvoz odpadu, nakladanie s odpadovými vodami)
- 6., Šport (futbalový štadión, tenisový kurt, viacúčelové ihrisko, podpora športových klubov a organizácií)
- 7., Komunikácie (cesty, chodníky)
- 8., Vzdelávanie (materská škola, základná umelecká škola, základná škola, školský klub, školská jedáleň, mobilita žiakov)
- 9., Kultúra (knížnica)
- 10., Sociálne služby (jednorazové dávky, starostlivosť o seniorov, opatrovateľská služba, stravovanie dôchodcov, dotácie na podporu vzdelávania, aktivačné práce)
- 11., Bývanie (starostlivosť o obecnú nájomnú bytovku)
- 12., Rozvoj obcí (príprava projektov a projektovej dokumentácie a stavebných povolení)

Jednotlivé oblasti sú rozpracované tak, aby boli základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov pri rozvoji všetkých oblastí života obce.

Obec financuje svoje potreby z vlastných príjmov, z dotácií zo štátneho rozpočtu a ďalších zdrojov. Základom finančného hospodárenia je rozpočet obce. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidiel rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, vzťahy k štátnemu rozpočtu ustanovuje Zákon č. 523/2001 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov. Obec vedie účtovníctvo podľa Zákona č. 431/2002 Z. z.

o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Obec svoju výročnú správu o hospodárení vypracovala v zmysle § 20 Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v platnom znení.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

5.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce : Obec Budča leží 6 km juhozápadne od okresného mesta Zvolen, na pravom brehu rieky Hron. Nachádza sa na území, kde sa Kremnické pohorie stretáva so Štiavnickými vrchmi. Sídlo Budča je najnižšie položenou obcou Mikroregiónu Adela.

Susedné mestá a obce : Zvolen, Kováčová, Turová, Ostrá Lúka, Hronská Breznica

Celková rozloha obce : 1591 ha

Nadmorská výška : 285 m n. m.

5.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2016 : **1306**

Počet obyvateľov k 31.12.2017 : **1335**

Počet obyvateľov k 31.12.2018 : **1331**

Počet obyvateľov k 31.12.2019: **1326**

Počet obyvateľov k 31.12.2020: **1339**

Národnostná štruktúra : Väčšina obyvateľstva sa hlási k slovenskej národnosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : Prevažná časť obyvateľov sa hlási k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu. Ďalšie významné náboženstvo je evanjelické.

Vývoj počtu obyvateľov :

Rok	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
Obyvatelia	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ženy	642	646	650	667	675	688	679	678	694
Muži	613	624	627	633	631	647	652	648	645
Spolu	1255	1270	1279	1300	1306	1335	1331	1326	1339

Obec svojou vhodnou polohou v blízkosti okresného mesta Zvolen, jednoduchou dostupnosťou dopravnými prostriedkami a množstvom stavebných pozemkov je vhodná pre individuálnu bytovú výstavbu a zaznamenáva jej rozvoj.

5.3 Ekonomické údaje

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2015 : 9,32 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2016 : 7,85 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2017: 4,73 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2018: 3,56 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2019: 3,48 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2020: 5,30 %

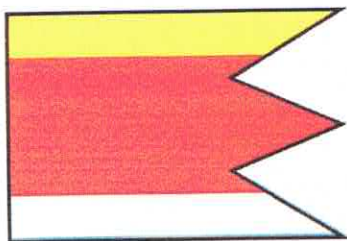
5.4 Symboly obce

Erb obce:

V červenom štíte spomedzi dvoch strieborných položených kopijovitých listov vyrastajú tri zlaté bezlisté stonky, na každej jedna zlatá, striebrostromá a striebrokalíšna ruža, bočné v smere stopiek.

Vlajka obce:

Vlajka – pozostáva z troch pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (1/5), červenej (3/5), a bielej (1/5) , pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi do tretiny jej listu.

Pečať obce :

Pečať zo začiatku 19. storočia

Pečať – podkladom bola obecná pečať, pochádzajúca zo začiatku 19. storočia. Odtlačok nedatovaného typára je uložený v Krajinskom archíve v Budapešti v Altenburgerovej zbierke pečatí. Na pečati s kruhopisom SIGILLUM PAGIS BUCZA sú vyobrazené tri kvety s dvomi lístkami. Na súčasnej pečati s kruhopisom OBEC BUDČA sú zobrazené kvety ako na erbe.

Symbody obce Budča sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou B-125/99.

5.5 História obce

Najzaujímavejšie nálezy v chotári Budča pochádzajú z lužickej kultúry z rokov 1900 – 800 pred Kristom. Zmienka o nej je v záznamoch z roku 1225 ako Bucha, obec cudzincov. Už v roku 1239 stál v obci gotický kostol, obec je doložená v r. 1254. Bola dostavňíkovou stanicou na linke Banská Bystrica – Banská Štiavnica tzv. Krakovská hradská, ktorá spájala stredné Slovensko s južným a severným. Viackrát bola prepadnutá a vypálená Turkami. Naposledy vyhorela v roku 1900, keď okrem troch domov zhorela do tla. Obyvatelia boli na jarmoku vo Zvolene. Pôvodne jej obyvatel'ov tvorili slobodníci, ale už od 14. storočia patrila Dobronivskému panstvu. Kráľ Žigmund daroval dedinu v r. 1424 aj s Dobronivským panstvom kráľovnej Barbore. V XVIII. storočí mala obec názov Zólyom Búcs – Zvolenská Budča, po roku 1918 Buča a od r. 1928 Budča.

5.6 Pamiatky

K historickým pamiatkam obce patrí kostol sv. Michala s gotickou architektúrou zo 14. storočia, opravený v roku 1692 a prestavaný v barokovom štýle koncom 18. storočia, evanjelická veža z roku 1939, pamätník obetiam 2. sv. vojny.

Ku geologickým zaujímavostiam patrí skalný hrb „Čertova skala” v Národnej prírodnej rezervácii Boky, ktorá bola zriadená na ochranu pôvodných až viac ako 200 rokov starých porastov duba cerového.

5.7 Významné osobnosti obce

Ing. Ondrej Oravec-Mič – významný matematik, pracoval v SAV Bratislava

- MUDr. Ján Trebula, Csc. - pôsobil V Košiciach na lekárskej fakulte a v Kórei
- Ondrej Korvini - pracoval na povereníctve poľnohospodárstva
- Ing. Juraj Izrael - pracoval ako riaditeľ sekcie na Slovenskom plánovacom úrade
a v diplomatických službách v Belehrade
- Ing. arch. Juraj Nemčok - pracoval vo Vietname a vynikal ako dobrý urbanista.
Spracoval štúdiu a základný projekt na výstavbu kultúrneho domu
v Budči, ktorý sa však nezrealizoval
- Ing. Ján Škriniar - pracoval ako riaditeľ Zváračského ústavu v Bratislave
- Ondrej Nemčok - herec, pôsobil v divadlách v Nitre a v Bratislave
- Ing. Ondrej Horný - pôsobil ako pobočník gen. Piku v Moskve
- Pavel Mesiarik - bol zmocnencom Ministerstva obrany ČSSR
- Benedikt Mravík - katolícky farár v Budči (1934 – 1945), výborný
poľnohospodársky odborník, zaviedol hnojenie umelými
hnojivami, navrhol stavať jamy na močovku, navrhol chovať
nové druhy dobytky a ich plemenitbu
- Andrej Grobl - katolícky farár v Budči (1946 – 1953), založil hudobný súbor,
účinkoval na zábavách a svadbách
- ThDr. František Teplan - katolícky farár v Budči (1955 – 1966), bol budovateľom – opravy
kostola, vysádzanie okrasných kríkov a stromov, prispel k
otvoreniu školy (bol prítomný aj rakúsky konzul, vedúci
kancelárie predsedníctva SNR a tajomník KNV), poslanec za obec
Budča

6 Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

Základná škola Adely Ostrolúckej

Základnú školu v školskom roku 2017/2018 180 žiakov, v školskom roku 2018/2019 180 žiakov, v školskom roku 2019/2020 174 žiakov a v školskom roku 2020/2021 k 31.12.2020 185 žiakov.

História školy sa začala písať v roku 1964. Deti z Budče sa učili v nevyhovujúcich podmienkach, pretože budovy, v ktorých sa vtedy učilo, nevyhovovali ani základným požiadavkám. Preto bolo snahou rodičov a vedenia obce vybudovať novú školu, ktorá by

poskytovala primerané podmienky pre výchovu a vzdelávanie detí z obce a blízkeho okolia. Túto myšlienku podporili aj obyvatelia okolitých obcí: Železnej Breznice, Hronskej Breznice aj Ostrej Lúky.

Úsilie miestnych obyvateľov o vybudovanie novej školy sa prejavilo aj tým, že základy pre školský pavilón a telocvičňu si vykopali vlastnoručne. Ich moderné zmysľanie bolo badať aj v tom, že sa usilovali o to, aby sa tzv. pomocné objekty, telocvičňa a družina stavali ako prvé, pretože ani v jednej škole, ktorú postavili od oslobodenia vo Zvolenskom okrese, nemali telocvičňu a družinu s jedálňou.

Dvere novej školy sa prvýkrát slávnostne otvorili 1. septembra 1964.

Prvým riaditeľom školy sa stal Ján Kanka. Počas jeho pôsobenia došlo k ďalšiemu zveľaďovaniu a rozširovaniu školy. Zrealizovala sa výstavba budovy pre 1. stupeň, postavil sa skleník, detské ihrisko a bežecká dráha. Významnou mierou prispel k výsadbe stromov v areáli školy a skrášľovaniu okolia.

Po jeho odchode do dôchodku v roku 1984 ho vo funkcii vystriedala miestna rodáčka Mgr. Eva Dvořáková. Po nej prevzala funkciu riaditeľky Mgr. Darina Nábělková, tiež rodáčka z Budče. Pokračovali v kvalitnom vedení vyučovacieho procesu a zveľaďovaní školy a školského areálu. V tomto čase sa uskutočnila oprava strechy, vodovodu, dokončila sa kanalizácia a vymaľovali triedy.

V roku 1996 sa stal riaditeľom školy Mgr. Vladimír Balogh. Pričinil sa o ďalšie úpravy: vytvorenie počítačovej učebne, plynofikáciu školy, vymaľovanie telocvične a tried, výmenu podlahových krytín v niektorých triedach a podnikanie v oblasti zhotovovania jednoduchých výrobkov z kovu a zvaračských prác. V roku 2004 škola získala čestný názov Základná škola Adely Ostrolúckej.

Od roku 2009 bola riaditeľkou školy Mgr. Viera Barochovská. V tomto roku prešla škola úplnou rekonštrukciou. Boli zateplené všetky budovy, vymenili sa okná, opravili strechy, vymenené boli aj podlahové krytiny vo všetkých triedach a na chodbách, v areáli školy bola osadená zámková dlažba.

V prvom školskom roku svojej existencie (1964/65) mala škola 8 tried. V 1. – 4. ročníku štyri triedy, v 5. – 8. ročníku tiež štyri. Na škole vyučovalo desať učiteľov. Do 6. – 8. ročníka chodili žiaci z Budče, Hronskej Breznice, Ostrej Lúky a Bacúrova. Postupnou integráciou Základnej školy v Trní a malotriednych škôl v okolitých obciach sa počet tried a žiakov zvyšoval.

Už v nasledujúcom školskom roku (1965/66) sa vyučovalo v 13 triedach a na škole pôsobilo 18 učiteľov.

Najväčší počet žiakov – 407 navštevoval toto školské zariadenie v školskom roku 1984/85. Počet tried sa obvykle pohyboval medzi 12 – 16, no v školskom roku 1981/82 ich bolo dokonca 17.

V školskom roku 2004/2005 sa do školy začlenili špeciálne triedy pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktoré dovtedy pôsobili v Špeciálnej internátnej škole v Trní.

Počas rokov existencie školy žiaci mohli rozvíjať svoje nadanie, talent a zručnosti v mnohých záujmových útvaroch a predmetoch. Spomeniem aspoň niektoré: dramatický, recitačný, spevácky, športový, tanečný, zdravotnícky, poľovnícky, požiarnický, dopravný, turistický, elektrotechnický, biologický, matematický, krúžok anglického, nemeckého, ruského i španielskeho jazyka, počítačový, Slniečko, Spievankovo, Šikovné ruky, florbalový a pod.

Dramatický a bábkový krúžok nacvičil niekoľko hier: Kačiatko, Hrčka a Frčka, Soľ nad zlato, Chumelí sa, chumelí, Buratino, Sedmokráska, Pipi Dlhá Pančucha, Zakliati bratia a iné.

V roku 2002 bolo vydané prvé číslo školského časopisu Blesk, ktorý neskôr vychádzal pod novým názvom Adela.

Škola od roku 1972 udržiavala družbu so Základnou školou v Lheniciach v Českej republike. Žiaci i učitelia chodievali na výmenné pobyty, ktoré boli spojené s mnohými akciami a výletmi.

V súčasnej dobe je riaditeľkou ZŠ Mgr. Silvia Pintérová.

Škola umožňuje aj pobyt deťom v školskom klube detí v rannej prevádzke od 6.45 hod do 7.30 hod a po skončení vyučovania od 11.20 hod do 16.00 hod. Činnosť ŠKD vychádza z výchovného programu a umožňuje deťom rekreačnú, relaxačno-oddychovú a záujmovú činnosť na športoviskách, hry zamerané na rozvoj jemnej motoriky, spoločenské hry na rozvoj priateľstva a medziľudských vzťahov, súťaže na rozvíjanie všeobecného prehľadu, aktivity estetického a úžitkového významu pri výrobe predmetov.

Školský špeciálny pedagóg poskytuje špeciálno-pedagogický servis žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaným žiakom, žiakom so špecifickými vývinovými poruchami učenia, správania, s ťažkosťami v učení, s narušenou komunikačnou schopnosťou, zmyslovo postihnutým žiakom a tiež žiakom s mentálnym postihnutím. V spolupráci s učiteľmi a výchovným poradcom školy sa podieľa na príprave individuálnych vzdelávacích programov pre individuálne začlenených žiakov a tiež sa zúčastňuje zápisu žiakov do 1. ročníka.

Po vyučovaní sa žiaci môžu zúčastniť záujmových krúžkov, ako je Šikovné ruky, Matematika pre 9. ročník, Fitnes, Tanečný, Výtvarný krúžok, Slovenčina s úsmevom, Varíš, varíme, Futbalový krúžok 1. a 2. stupeň.

Vzhľadom na pandémiu COVID-19 v r. 2020 prebiehalo vyučovanie v základnej škole dištančným spôsobom v online priestore. Deti sa vzdelávali z domu prostredníctvom počítačov, pričom spôsob výučby bolo treba prispôbiť tak domácim podmienkam ako aj podmienkam v škole.

Materská škola

V školskom roku 2020/2021 k 31.12.2020 navštevovalo materskú školu 60 detí.

Zriaďovateľom Materskej školy je Obec Budča, ale MŠ má vlastnú právnu subjektivitu. Je to trojtriedna MŠ s celodennou starostlivosťou pre deti 2-6 rokov a deti

s odloženou školskou dochádzkou. Budova je poschodová, jedna trieda s príslušenstvom sa nachádzajú na prízemí a ďalšie dve triedy na prvom poschodí. Strava sa pripravuje v kuchyni MŠ. V prízemnej časti budovy sa nachádza kuchyňa a jedáleň, kde sa deti stravujú.

Prevádzka MŠ je v pracovných dňoch denne od 6:30 do 16:30. Prevádzkovanie bolo prerokované s rodičmi a odsúhlasené Obecným úradom v Budči.

Momentálne sú deti rozdelené do tried, a to:

LIENOČKY: 2 - 3 ročné deti

MOTÝLIKY: 3 - 4 ročné deti

SOVIČKY: 5 - 6 ročné deti

V letných mesiacoch býva materská škola na niekoľko týždňov zatvorená z hygienických dôvodov a čerpania dovolení. V tomto období prevádzkoví zamestnanci vykonávajú upratovanie a dezinfekciu priestorov. Po dohovore deti môžu navštevovať materskú školu v Turovej.

Príspevok na čiastočnú úhradu nákladov spojených s hmotným zabezpečením v MŠ bol prerokovaný so zriaďovateľom a tento príspevok sa uhrádza vopred, a to najneskôr do 15 dňa v kalendárnom mesiaci. Ak sa dieťa v MŠ stravuje, rodič uhrádza okrem toho aj príspevok na stravovanie.

Materská škola v r. 2020, vzhľadom na pandémiu, fungovala v obmedzenom režime.

Na mimoškolské aktivity je zriadená Súkromná základná umelecká škola a Centrum voľného času, ktorých zriaďovateľom je Centrum vzdelávania a poradenstva.

V školskom roku 2020/2021 / k 31.12.2020/:

- SZUŠ v individuálnej výučbe navštevovalo 246 detí
- SZUŠ v skupinovej výučbe navštevovalo 226 detí
- Centrum voľného času navštevovalo 24 detí

SZUŠ poskytuje základné umelecké vzdelanie v hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore. Cieľom školy je vychovávať vynikajúcich hudobníkov, tanečníkov, výtvarníkov, hercov a v prvom rade naučiť žiakov láske k hudbe, k umeniu, vyplniť ich voľný čas zmysluplnou činnosťou a rozvíjať ich cítenie a morálne vlastnosti. Dať im možnosť a priestor na sebarealizáciu a pomôcť im naplniť túžbu v niečom vyniknúť na čo im vytvára vhodné podmienky. Dvere školy sú otvorené po celý rok a pre každého.

SZUŠ má 4 odbory :

hudobný (HO)

literárno-dramatický (LDO)

tanečný (TO)

výtvarný (VO)

HUDOBNÝ ODBOR

Hudobný odbor sa vo svojej činnosti zameriava na podchytenie detí so záujmom o domáce muzikovanie, ale aj o výchovu a vzdelávanie záujemcov s vyššími umeleckými ambíciami. Zdokonaľuje u dieťaťa jeho prirodzené vlohy, melodické, rytmické, harmonické, intonačné a pamäťové schopnosti. Okrem toho je prínosom aj pre celkový rozvoj osobnosti. Pestuje zmysel pre estetické hodnoty a kultivované vnímanie vážnej či modernej hudby.

TANEČNÝ ODBOR

Tanečný pohyb s pocitom vnútornej radosti, hra a hudba sú prirodzenou súčasťou detského života a privádzajú priamo k prvotnému bodu poslania tanca vo výchove. Je len málo detí, ktoré prichádzajú do tanečných sál s prirodzene vyvinutým zmyslom pre tanečné umenie. U väčšiny detí je nutné tento zmysel rozvíjať, čo znamená viesť ich k návykom správneho držania tela, rozvíjať vnútorný pocit pre hudbu a pohyb, rozvíjať vnímavosť, predstavivosť, hudobné, priestorové, ale aj kolektívne cítenie.

VÝTVARNÝ ODBOR

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní umožňuje žiakovi prostredníctvom aktívnej výtvarnej činnosti využívať výtvarný jazyk ako umelecký prostriedok komunikácie. Štúdium vo výtvarnom odbore ponúka vedľa nových možností vyjadrenia i témy na základe vnímania okolitého sveta, umožňuje adekvátne reagovať výtvarnými prostriedkami, poskytuje ucelený prehľad o výtvarnom umení, pomáha vyhraničiť názor a vníma dôležitosť vlastnej tvorby ako súčasť osobného naplnenia. Žiak sa učí pomenovať a porovnávať znaky a prvky výtvarného jazyka, s nimi svoje pocity, postrehy a myšlienky. Nadväzuje a prehĺbuje výtvarné vzťahy, reflektuje názory druhých, rešpektuje odlišný výtvarný prejav. Porozumenie výtvarnému jazyku, vrátane jeho aplikácie vo výtvarnom umení, pomáha nachádzať celoživotný vzťah k výtvarnej kultúre.

LITERÁRNO – DRAMATICKÝ ODBOR

Základom výuky a prostriedkom výchovy sú tvorivé činnosti dramatické a činnosti slovesné. Pracuje s výrazovými prostriedkami ďalších druhov umenia v ich vzájomnom prepojení a pri rešpektovaní ich špecifických vyjadrovacích možností pre výslednú dramatickú výpoveď. Rozvíja schopnosť vnímať, vytvárať a sledovať v čase a priestore ľudské vzťahy a jednanie. Vzdelaním v dramatickom odbore získavajú žiaci predpoklady pre uplatnenie v širokej oblasti povolání, v ktorých úspech závisí od vysokej miery empatie a špecifických komunikačných schopností. Súčasťou výuky sú základy histórie divadelnej, literárnej a slovesnej tvorby, návštevy divadelných a filmových predstavení. Reflexia umeleckej tvorby pripravuje žiakov i na štúdium divadelnej vedy. Kolektívna časť výuky zakladá osobnostný potenciál pre tímovú spoluprácu.

Vyučuje sa na 4 stupňoch štúdia :

prípravný - PŠ (prípravné štúdium) - žiaci 1. triedy ZŠ a deti predškolského veku

PHV – prípravná hudobná výchova,

PDV – prípravná dramatická výchova,

PTV – prípravná tanečná výchova,

PVV – prípravná výtvarná výchova

základný - I. stupeň - 1., 2. časť - žiaci I. a II. stupňa základnej školy

základný - II. stupeň - žiaci nad 15 rokov

štúdium pre dospelých (ŠPD) - dospelí nad 18 rokov

Cieľom školy je vychovávať vynikajúcich hudobníkov, tanečníkov, výtvarníkov a hercov, no v prvom rade naučiť žiakov láske k hudbe, k umeniu, vyplniť ich voľný čas zmysluplnou činnosťou a rozvíjať ich cítenie a morálne vlastnosti.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje:

- MUDr. Ľubomír Marišín – praktický lekár pre dospelých
- MUDr. Senčková – zubná lekárka
- MUDr. Časnochová – detský lekár
- GYNPOR, s.r.o. – ordinácia ženského lekára
- Dobrá psychoterapia, s.r.o. – psychologická ambulancia
- Mgr. Nedorostová – lekárne

6.3 Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby môže záujemcom zabezpečiť obec prostredníctvom opatrovateľskej služby v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku sociálnom. V súčasnosti ani jeden občan nepožaduje od obce zabezpečenie opatrovateľskej služby. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na starostlivosť o sociálne slabších a starších občanov obce. Obec bude potrebovať riešiť túto situáciu vzhľadom na to, že v obci sa zvyšuje podiel starších občanov.

6.4 Kultúra

Kino, divadlo ani galéria v obci nie je. Spoločenský a kultúrny život je v obci pomerne rozvinutý. Pôsobí tu niekoľko záujmových organizácií: Telovýchovná jednota Agrokomplex Budča, ZO Jednoty dôchodcov Slovenska, Poľovnícke združenie „Stráže“, Budča – Turová – Kováčová, Červený kríž, Dobrovoľný hasičský zbor. Ten bol založený v roku 1926. Venuje sa výcviku hasičských družstiev, preventívnej a výchovnej činnosti, vzdelávaniu mládeže, v letných mesiacoch v spolupráci s Urbariátom zabezpečuje preventívne obhliadky, organizuje brigády na úpravu okolia požiarnej zbrojnice, potoka a miestnych komunikácií. Pravidelne sa zúčastňuje hasičských súťaží, v r. 2020 sa však z dôvodu pandémie COVID-19 žiadna súťaž nekonala. Všetky tieto zložky v spolupráci s obcou organizujú pre svojich členov aj ostatných spoluobčanov rôzne kultúrne podujatia, poznávacie zájazdy. Kultúrne dianie v obci obohacujú aj aktivity základnej školy s materskou školou. Obec Budča na svojej webovej stránke pravidelne aktualizuje zoznam kultúrnych podujatí obce, ktoré sa konajú pre občanov obce.

Medzi pravidelne sa opakujúce akcie možno zaradiť:

Fašiangovú zabíjačku

Beh oslobodenia obce Budča

Dobrovoľnícku akciu Vyčistíme si Budču

Hasičská súťaž O pohár starostu obce Budča

Jarná a jesenná cyklojazda

Deň úcty k starším

Vianočné trhy a príchod Mikuláša

V r. 2019 pribudli ďalšie milé akcie, a to Budčiansky majáles, Jánska vatra a Silvestrovský hon na čerta, pri ktorom deti spolu s rodičmi lesnou cestou zašli do hory a v nej hľadali ukrytého čerta.

V r. 2020 sa podarilo zorganizovať fašiangovú zabíjačku. Ústredný krízový štáb SR s účinnosťou od 10.3.2020 zakázal usporadúvať akékoľvek hromadné podujatie športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy s cieľom predchádzať vzniku a šíreniu prenosného ochorenia COVID - 19 spôsobeného koronavírusom SARS-CoV-2. Obec dodržiavala toto nariadenie a hromadné akcie neorganizovala.

6.5 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- COOP Jednota spotrebné družstvo – predaj potravín
- Kaderníctvo Janka Strmeňová
- Hostinec DELTA
- Motorest FIT
- Motorest Čertovská koliba
- Pizzeria Budča
- Čerpacie stanice Slovnaft Juh a Sever

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- Lesná správa Budča/Vysokoškolský lesnícky podnik TU vo Zvolene – obhospodarovanie lesa v zmysle platného plánu starostlivosti o les, účelová činnosť vo vzťahu k TU vo Zvolene - škôlkarska činnosť, poľovníctvo aj rybárstvo.
- Madakra s.r.o. – dopravná spoločnosť
- TRIUM – schody, interiéry, s.r.o. – stolárska výroba
- VOLVO Group Slovakia, s.r.o. – servis a predaj nákladných vozidiel značky Volvo, Renault

- Pozana Meat, s.r.o. – rozrábka mäsa
- GLS General Logistics System Slovakia s.r.o. – prepravná spoločnosť
- Scania Slovakia s.r.o. – servis a predaj nákladných vozidiel značky Scania

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Roľnícke družstvo - poľnohospodárstvo

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2020. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2020 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet ako schodkový, bol vyrovnaný príjmovými finančnými operáciami.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2020.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 12.12.2019 uznesením č.9/7/2019.

Rozpočet bol zmenený:

- prvá zmena schválená rozpočtovým opatrením starostu obce dňa 30.06.2020
- druhá zmena schválená dňa 17.09.2020 uznesením č. 3/9/2020
- tretia zmena schválená dňa 10.12.2020 uznesením č. 3/11/2020
- štvrtá zmena schválená rozpočtovým opatrením starostu obce dňa 31.12.2020

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2020	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	2 135 733,00	2 437 735,00	2 114 733,21	86,75
z toho :				
Bežné príjmy	1 633 313,00	1 881 987,00	1 955 042,65	103,88
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0	x
Finančné príjmy	429 220,00	481 700,00	146 863,36	30,49
Príjmy RO s právnou subjektivitou	73 200,00	74 048,00	52 827,20	71,34
Výdavky celkom	2 135 733,00	2 437 735,00	1 849 063,11	75,85
z toho :				
Bežné výdavky	866 718,00	935 357,00	740 836,78	79,20
Kapitálové výdavky	409 500,00	402 500,00	66 300,00	24,40
Finančné výdavky	19 720,00	19 720,00	19 722,52	100,01

Bežné výdavky RO s právnou subjektivitou	839 795,00	1 072 310,00	1 017 355,81	94,88
Kapitálové výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00	7 848,00	4 848,0	61,77
Rozpočet obce				

7.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2020
Bežné príjmy spolu	1 967 869,85
z toho : bežné príjmy obce	1 915 042,65
bežné príjmy RO	52 827,20
Bežné výdavky spolu	1 758 192,59
z toho : bežné výdavky obce	740 836,78
bežné výdavky RO	1 017 355,81
Bežný rozpočet	209 677,26
Kapitálové príjmy spolu	0
z toho : kapitálové príjmy obce	0
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	71 148,00
z toho : kapitálové výdavky obce	66 300,00
kapitálové výdavky RO	4 848,00
Kapitálový rozpočet	- 71 148,00
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	138 529,26
Vylúčenie z prebytku	18 473,34
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	120 055,92
Príjmy z finančných operácií	146 863,36
Výdavky z finančných operácií	19 722,52
Rozdiel finančných operácií	127 140,84
PRÍJMY SPOLU	2 114 733,21
VÝDAVKY SPOLU	1 849 063,11
Hospodárenie obce	265 670,10
Vylúčenie z prebytku	18 473,34
Upravené hospodárenie obce	247 196,76

Prebytok rozpočtu v sume 138 529,26 € zistený podľa ustanovenia §10 odst.3 písm. a) a b) Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý bol upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR podľa osobitných predpisov vo výške 415,59 € /prenesený výkon na sčítanie obyvateľov, bytov a domov/, vo výške 18 057,75 € /prenesený výkon

v oblasti školstva – vzdelávacie poukazy, bezplatné stravovanie, pandémie COVID-19/, a ďalej o nevyčerpané prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv v sume 3 794,00 € a o prostriedky na tvorbu účelového fondu vo výške 272,00 € /nevyčerpaný poplatok za rozvoj/, bol použitý na tvorbu rezervného fondu vo výške 115 989,92 €.

Zostatok finančných operácií v sume 127 140,84 € podľa §15 odst.1 písm. c) Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol použitý na tvorbu rezervného fondu vo výške 127 140,84 €.

V zmysle ustanovenia §16 ods. 6 Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa §10 odst. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú:

- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 2073,00 €, a to na prenesený výkon v oblasti školstva – vzdel. poukazy
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 11 191,20 € /bezplatné stravovanie/
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené pre ZŠ na normatívy – pandémie COVID -19 vo výške 4 793,55 €
- nevyčerpané prostriedky z Fondu prevádzky, údržby a opráv podľa ustanovenia §18 odst. 2 Zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov v sume 3 794,00 €
- nevyčerpané prostriedky z miestneho poplatku za rozvoj podľa Zákona č.447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 272,00 €
- nevyčerpané prostriedky na prenesený výkon na sčítanie obyvateľov, bytov a domov vo výške 415,59 €,

ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením §8 odsek 4 a 5 Zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedených skutočností bola tvorba rezervného fondu za rok 2020 vo výške 243 130,76 €, tvorba účelového peňažného fondu za rok 2020 vo výške 272,00 € a tvorba fondu opráv za rok 2020 vo výške 3 794,00 €.

7.3 Rozpočet na roky 2021 - 2023

	Skutočnosť k 31.12.2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Príjmy celkom	2 114 733,21	2 277 264,00	1 807 747,00	1 898 135,00
z toho :				
Bežné príjmy	1 955 042,65	1 721 664,00	1 807 747,00	1 898 135,00
Kapitálové príjmy	0	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	146 863,36	480 000,00	0,00	0,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	52 827,20	75 600,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Výdavky celkom	1 849 063,11	1 690 860,00	929 985,00	975 498,00
z toho :				
Bežné výdavky	740 836,78	866 919,00	910 265,00	955 778,00
Kapitálové výdavky	66 300,00	456 575,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	19 722,52	19 925,00	19 720,00	19 720,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	1 017 355,81	343 941,00	0,00	0,00
Kapitálové výdavky RO s právnou subjektivitou	4 848,00	3 500,00	0,00	0,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad na rok 2021
Majetok spolu	4 366 047,23	4 679 696,36	4 679 696,36
Neobežný majetok spolu	3 536 849,45	3 690 007,40	3 690 007,40
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	3 326 012,45	3 479 170,04	3 479 170,04
Dlhodobý finančný majetok	210 837,00	210 837,00	210 837,00
Obežný majetok spolu	824 992,54	984 869,96	984 869,96
z toho :			

Zásoby	411,60	205,80	205,80
Zúčtovanie medzi subjektami VS	141 939,17	134 688,17	134 688,17
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	41 546,74	41 325,23	41 325,23
Finančné účty	641 095,03	808 650,76	808 650,76
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	4 205,24	4 819,36	4 819,36
Vzťahy k účtom klientov štát. pokl.	0,00	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad na rok 2021
Majetok spolu	4 877 978,64	5 184 340,90	5 184 340,90
Neobežný majetok spolu	4 083 307,46	4 213 655,05	4 213 655,05
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	3 872 470,46	4 002 818,05	4 002 818,05
Dlhodobý finančný majetok	210 837,00	210 837,00	210 837,00
Obežný majetok spolu	790 010,83	965 477,07	965 477,07
z toho :			
Zásoby	2 895,43	3 302,56	3 302,56
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	41 546,74	41 325,23	41 325,23
Finančné účty	745 568,66	920 849,28	920 849,28
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	4 660,35	5 208,78	5 208,78

Vzťahy k účtom klientov štát. pohl.	0,00	0,00	0,00
--	------	------	------

8.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad na rok 2021
Vlastné imanie a záväzky spolu	4 366 047,23	4 679 696,36	4 679 696,36
Vlastné imanie	1 926 028,63	2 379 317,17	2 379 317,17
z toho :			
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 926 028,63	2 379 317,17	2 379 317,17
Záväzky	516 432,67	524 143,81	524 143,81
z toho :			
Rezervy	900,00	1 080,00	1 080,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	14 360,84	18 473,34	18 473,34
Dlhodobé záväzky	454 720,18	404 893,02	404 893,02
Krátkodobé záväzky	46 451,65	47 217,45	47 217,45
Bankové úvery a výpomoci	0,00	52 480,00	52 480,00
Časové rozlíšenie	1 923 585,93	1 776 235,38	1 776 235,38
Vzťahy k účtom klientov štát. pohl.	0,00	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad na rok 2021
Vlastné imanie a záväzky spolu	4 877 978,64	5 184 340,90	5 184 340,90
Vlastné imanie	1 936 300,72	2 390 617,34	2 390 617,34
z toho :			
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 936 300,72	2 390 617,34	2 390 617,34

Závazky	613 573,15	628 528,34	628 528,34
z toho :			
Rezervy	900,00	1 080,00	1 080,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	14 360,84	18 473,34	18 473,34
Dlhodobé záväzky	455 683,09	405 396,52	405 396,52
Krátkodobé záväzky	142 629,22	151 098,48	151 098,48
Bankové úvery a výpomoci	0,00	52 480,00	52 480,00
Časové rozlíšenie	2 328 104,77	2 165 195,22	2 165 195,22
Vzťahy k účtom klientov štát. pokl.	0,00	0,00	0,00

8.3. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2019	Zostatok k 31.12.2020
Pohľadávky do lehoty splatnosti	2 979,12	545,22
Pohľadávky po lehote splatnosti	38 567,62	40 780,01

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2019	Zostatok k 31.12.2020
Pohľadávky do lehoty splatnosti	2 979,12	545,22
Pohľadávky po lehote splatnosti	38 567,62	40 780,01

8.4. Závazky

a) za materskú účtovnú jednotku

Závazky	Zostatok k 31.12 2019	Zostatok k 31.12.2020
Závazky do lehoty splatnosti	516 432,67	524 143,81
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Závazky	Zostatok k 31.12 2019	Zostatok k 31.12.2020
Závazky do lehoty splatnosti	613 573,15	628 528,34
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Obec podpísala v roku 2005 zmluvu o poskytnutí úveru na realizáciu stavby bytového domu – nájomné byty -18 b.j. Stavba bola skolaudovaná a daná do užívania 7.4.2006. Štátny fond

rozvoja bývania a Ministerstvo výstavby regionálneho rozvoja má voči obci záložné právo na túto stavbu a príslušné pozemky patriace k stavbe až do splatenia úveru. Úver je dlhodobý s poslednou splátkou v r. 2035. Zostatok istiny z úverov ŠFRB k 31.12.2020 je vo výške 314 052,56 €.

9. Hospodársky výsledok za rok 2020 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad na rok 2021
Náklady			
50 – Spotrebované nákupy	88 210,94	77 953,55	77 953,55
51 – Služby	153 976,49	117 046,85	117 046,85
52 – Osobné náklady	184 415,96	186 911,13	186 911,13
53 – Dane a poplatky	2 989,05	5 204,56	5 204,56
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	17 252,93	22 608,52	22 608,52
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	249 954,00	252 224,01	252 224,01
56 – Finančné náklady	9 198,87	9 894,62	9 894,62
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	776 019,42	621 745,30	621 745,30
SPOLU	1 482 017,66	1 293 588,54	1 293 588,54
59 – Dane z príjmov			
Výnosy			
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	41 422,96	39 236,49	39 236,49
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 170 522,38	1 043 742,66	1 043 742,66

64 – Ostatné výnosy z prev. činnosti	134 457,45	424 454,23	424 454,23
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	900,00	900,00	900,00
66 – Finančné výnosy	274,71	46,94	46,94
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00
68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozp. a prís. organizáciách	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	241 464,09	228 856,91	228 856,91
SPOLU	1 589 041,59	1 737 237,23	1 737 237,23
Výsledok hospodárenia pred zdanením	107 023,93	443 648,69	443 648,69
Výsledok hospodárenia po zdanení / + kladný HV, - záporný HV /	107 023,93	443 648,69	443 648,69

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Predpoklad na rok 2021
Náklady			
50 – Spotrebované nákupy	213 228,99	213 243,85	213 243,85
51 – Služby	176 932,83	146 561,64	146 561,64
52 – Osobné náklady	946 280,05	1 031 551,52	1 031 551,52
53 – Dane a poplatky	2 989,05	5 204,56	5 204,56
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	34 329,57	30 960,78	30 960,78
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	272 366,00	279 882,01	279 882,01
56 – Finančné náklady	10 186,30	10 984,57	10 984,57
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov	450 551,60	321 986,63	321 986,63

príjmov			
SPOLU	2 106 864,39	2 040 375,56	2 040 375,56
59 – Dane z príjmov			
Výnosy			
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	41 422,96	39 236,49	39 236,49
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 170 522,38	1 043 742,66	1 043 742,66
64 – Ostatné výnosy	203 596,95	479 841,39	479 841,39
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	900,00	900,00	900,00
66 – Finančné výnosy	274,71	46,94	46,94
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00
68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štát. rozpočt. organizáciách a príspevk. organizáciách	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	805 046,51	921 284,85	921 284,85
SPOLU	2 221 763,51	2 485 052,33	2 485 052,33
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	114 899,12	444 676,77	444 676,77

Konsolidovaná účtovná jednotka vykázala k 31.12.2020 hospodársky výsledok /zisk/ v sume 444 676,77 EUR. Materská a dcérske účtovné jednotky ho zaúčtujú na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2020 obec, rozpočtová a príspevková organizácia prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na stravu ZŠ	26 383,20
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na stravu MŠ	4 838,40
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na rod. prídavky	99,19
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na podporu výchovy k plneniu školských povinností - ZŠ	66,40
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer „Úspešne na trhu práce“	32 651,44
Okresný úrad Banská Bystrica	Transfer na vojnové hroby	183,32
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na doplňujúce voľby do obecného zastupiteľstva	540,85
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na voľby do NRSR	1 027,07
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na mzdy MŠ /núdzový stav/	26 523,97
Dobrovoľný hasičský zbor SR	Transfer na DHZ	3 000,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na ZŠ - odchodné	6 327,36
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na školu v prírode	400,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na učebnice	4 828,00
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na matriku	5 629,44
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na školstvo ZŠ	598 784,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na digitalizáciu ZŠ	2 000,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na lyžiarsky kurz ZŠ	2 400,00
Ministerstvo dopravy, výstavby a RR SR	Transfer na stavebný úrad	1 965,03
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na dopravné	7 590,08
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na vzdel. poukazy	5 011,00
Ministerstvo dopravy, výstavby a RR SR	Transfer na cestnú dopravu a pozemné komunikácie	58,15

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na asistentov učiteľa	24 384,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na výchovu a vzdelávanie žiakov zo SZP	1 750,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na výchovu a vzdelávanie – 5-ročné deti MŠ	3 470,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o ŽP	Transfer na životné prostredie	127,87
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na REGOB	444,18
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na register adries	38,80
Štatistický úrad SR	Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov	2 844,00
Ministerstvo vnútra SR	Refundácia nákladov na COVID-19	7 438,30
SPOLU:		770 804,05

10.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2020 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.16/2010 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
TJ AGX Budča	Bežné výdavky	2 000,00

10.3 Významné investičné akcie v roku 2020

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2020:

- obec pokračuje v prípravách na realizáciu projektu „Budča – rozšírenie kanalizácie“, prebieha kontrola verejného obstarávania
- obec pokračuje v projekte „Interaktívne učebne ZŠ“, bolo zrušené verejné obstarávanie, prebieha nové
- je oneskorený projekt „WIFI pre obec Budča“

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Obec:

- Realizácia projektu „Budča – rozšírenie kanalizácie“, kde by sa malo pokračovať v pripojení ďalších ulíc na kanalizáciu
- Príprava projektu „Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice“
- Príprava projektu „Križovatka ulíc SNP a Ľ. Štúra“
- Prebieha projekt „Interaktívnych učební ZŠ“

- Dokončenie projektu „Wifi pre obec Budča“
- Pripravuje sa projekt „Budča Helovské – prístupová komunikácia“
- Prebieha projekt pre výstavbu chodníka na ulici ČSA „Kvalitný život obyvateľov MRK“

Rozpočtové organizácie nepredpokladajú realizáciu investičných akcií.

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec vedie exekučné konania voči dlžníkom na daniach a prostredníctvom sociálnej poisťovne prebiehajú zrážky z dôchodkov.

Vypracoval: Ing. Jana Trokšiarová

Schválil: Ing. František Moravec

V Budči dňa 27.08.2021.

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky ku konsolidovanej účtovnej závierke
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke